

Inleiding

Eind oktober 2019 gingen de BAS website en het registratiesysteem offline na een melding van een kwetsbaarheid in de beveiliging. De bestaande website en het registratiesysteem moesten grotendeels worden vernieuwd. Voor het registratiesysteem nam dit veel in beslag. In juli kon het vernieuwde registratiesysteem in gebruik worden genomen. Omwonenden hebben hierdoor in de eerste helft van 2020 hun meldingen telefonisch en via email ingediend. Dit grote aantal per mail en telefoon ingediende meldingen diende door de BAS-medewerkers handmatig verwerkt te worden in het nieuwe registratiesysteem. Hierdoor is het dit jaar niet mogelijk geweest de gebruikelijke kwartaalrapportages te verzorgen op basis van de data in het registratiesysteem. Om zo spoedig mogelijk te voorzien in de informatiebehoefte van omwonenden en partijen in de Omgevingsraad Schiphol publiceert BAS dit keer in december deze verkorte tussentijdse rapportage met kerncijfers over het gebruiksjaar 2020. De integrale jaarrapportage met uitgebreidere analyse van de data publiceert BAS naar verwachting in het eerste kwartaal van 2021.

Bijzonderheden

- Substantieel minder vliegtuigbewegingen (-45%) van/naar Schiphol door COVID-19 reis maatregelen.

- Nieuwe website (19 december 2019) en nieuw registratiesysteem (16 juli 2020) gelanceerd.
- Van 29 maart tot 6 juli 2020 diende de Aalsmeerbaan(18L-36R) als vliegtuig opstelplaats.
- Langere beschikbaarheid primaire banen ten opzichte van 2019.

Tabel 1. Totaal aantal melders/ meldingen / vliegtuigbewegingen

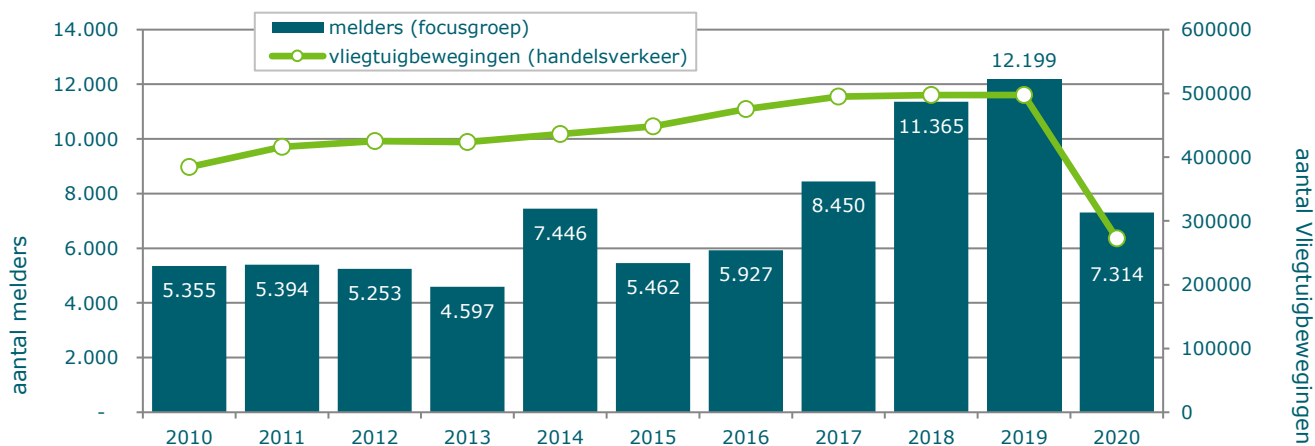
	GJ2020	Vershil t.o.v. GJ2019	afname
melders	7.350	-40%	afname
periodemeldingen	31.665	-70%	afname
specifieke meldingen	95.551	-50%	afname
algemene meldingen	1.550	-51%	afname
Vliegtuigbewegingen (handelsverkeer)	272.588	-45%	afname

Toelichting op tabel 1

De forse afname van het aantal melders en meldingen is mogelijk verklaarbaar door het niet beschikbaar zijn van het registratiesysteem en de daling van het aantal vliegtuigbewegingen in het handelsverkeer met -45% tot 272.588. Daarnaast waren de primaire start- en landingsbanen (Kaagbaan en Polderbaan) meer beschikbaar voor vliegverkeer in 2020 in vergelijking met een jaar ervoor. In 2019 was de Kaagbaan circa 10 weken beperkter beschikbaar door werkzaamheden. Door de afname van vliegverkeer zijn het aantal start- en landingspieken fors afgenomen waardoor de secundaire banen minder ingezet zijn. De routes vanaf de primaire banen lopen over minder dichtbevolkte gebieden, wat resulteert in minder meldingen door omwonenden van Schiphol.

Doordat de website www.bezoekbas.nl en het registratiesysteem voor een lange periode niet beschikbaar zijn geweest als gevolg van een 'responsible disclosure', verwacht BAS dat deze situatie ook een effect heeft gehad op de vermindering van het aantal geregistreerde melders en meldingen. Een 'responsible disclosure' is het op een verantwoorde wijze en in gezamenlijkheid tussen melder en organisatie openbaar maken van ICT-kwetsbaarheden. Tijdens de transitie periode naar een nieuw registratiesysteem konden omwonenden wel meldingen indienen en vragen stellen, maar enkel per telefoon, per email en via een tijdelijk formulier op de website. Sinds juli 2020 kunnen omwonenden via een nieuw registratiesysteem meldingen indienen. De ontwikkeling van de vernieuwde website gaat onverminderd door; de komende tijd zullen nieuwe functionaliteiten worden toegevoegd.

Figuur 1 Aantal melders per jaar (focusgroep)

Toelichting op figuur 1

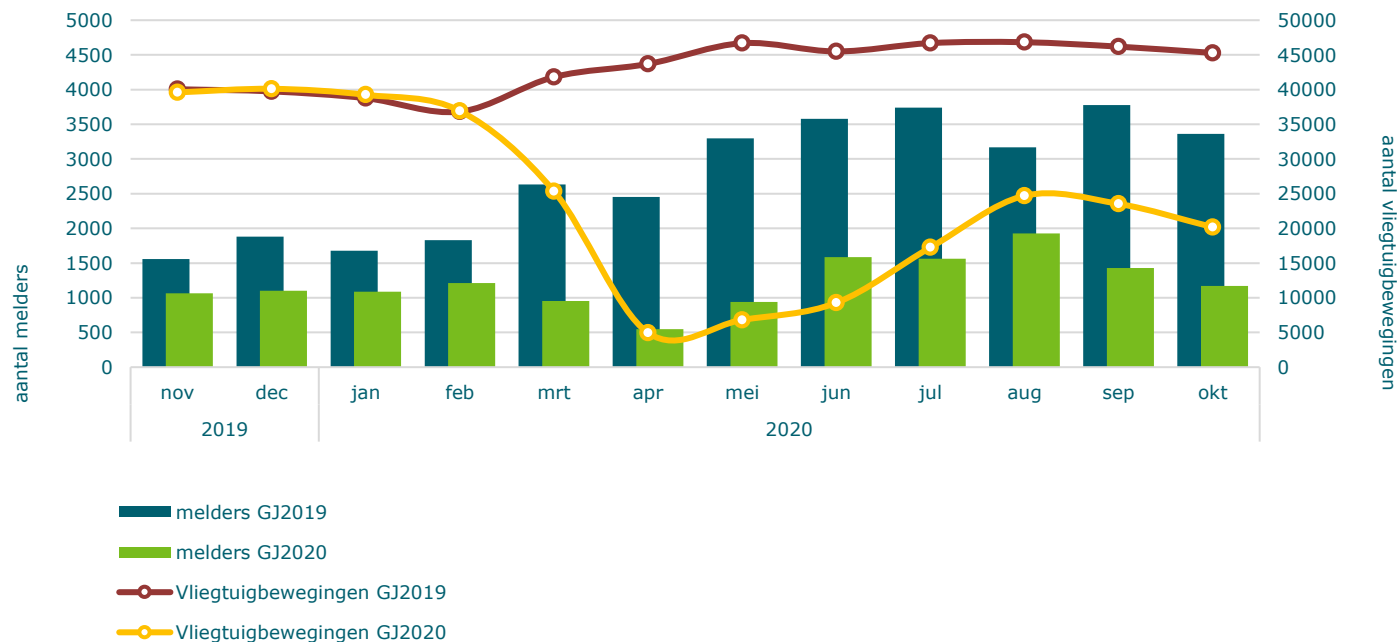
Het aantal melders in de focusgroep daalde met -40% tot 7.314. Er is sprake van een vergelijkbare procentuele afname in het aantal vliegtuigbewegingen van -45%. Dit doorbreekt de stijgende lijn van het aantal melders sinds 2015. Ook het aantal vliegtuigbewegingen groeide in de afgelopen jaren tot net onder het afgesproken maximum van 500.000 in het handelsverkeer op gebruiksjaarbasis. In gebruiksjaar 2019 was het totaal aantal startende en landende vliegtuigen in het handelsverkeer 497.303 vliegtuigbewegingen. Het totaal aantal vliegtuigbewegingen daalde in gebruiksjaar 2020 substantieel tot 272.588 als gevolg van de wereldwijde corona-pandemie. Overigens is de verhouding tussen aantal melders en vliegtuigbewegingen dit jaar hoger dan alle voorgaande jaren.

Focusgroep

De focusgroep zijn alle melders die in een gebruiksjaar niet meer dan 500 meldingen hebben ingediend. Dit jaar waren dit 99,5% van alle melders. Dit is conform de aanbeveling van de Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (voorheen CROS huidig ORS) naar aanleiding van de meldingenanalyse 2006 om de meldingen van veelmelders en die van overige melders in de analyse te scheiden.

Figuur 2. Melders en vliegtuigbewegingen per maand

Toelichting op figuur 2

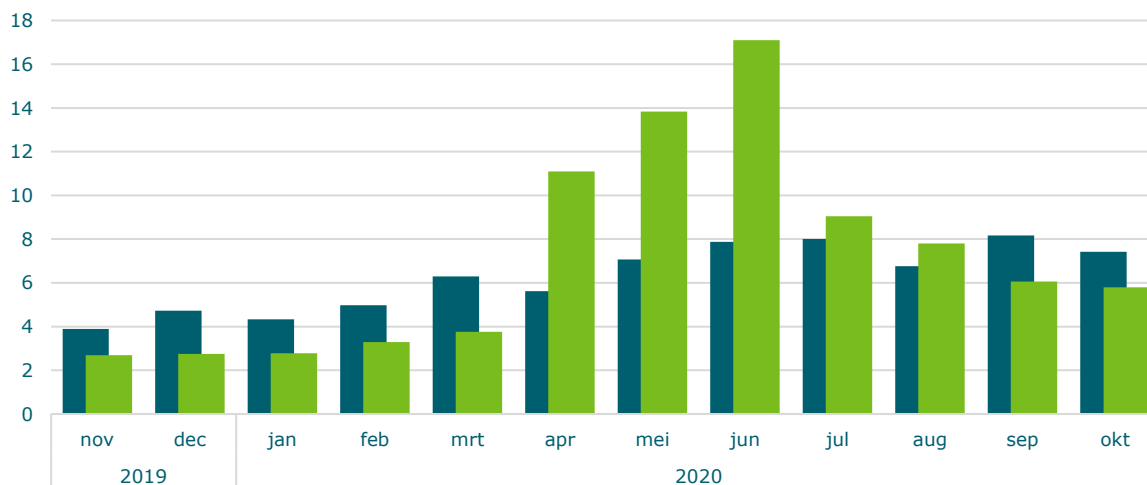
In gebruiksjaar 2019 was er zoals gebruikelijk een duidelijk onderscheid tussen het aantal vliegtuigbewegingen in het winterseizoen (van eind oktober tot eind maart) en het zomerseizoen (van eind maart tot eind oktober). Het aantal melders per maand volgt zoals gebruikelijk het aantal vliegtuigbewegingen. Vanwege COVID-19 reis maatregelen daalt vanaf maart 2020 het aantal vliegtuigbewegingen fors en is in juli en augustus een licht herstel te zien met in het najaar weer een afname.

Wat opvalt is dat gedurende de eerste maanden van gebruiksjaar 2020 een afname te zien is van het aantal melders ten opzichte van het jaar ervoor. De daling van het aantal melders in de periode november 2019 tot en met februari 2020 is waarschijnlijk grotendeels toe te schrijven aan het offline zetten van de BAS website en het registratiesysteem na een 'responsible disclosure'.

Vanaf maart neemt het aantal melders verder af ten opzichte van 2019. Door het beperkte vliegverkeersaanbod was vaak sprake van '1+1 baangebruik', waarbij één startbaan en één landingsbaan tegelijkertijd in gebruik zijn. Een startpiek en een landingspiek ('2+1 baangebruik') kwamen vrijwel alleen tijdens één periode in de ochtend en één periode in de avond voor. Het verminderde verkeersaanbod heeft ervoor gezorgd dat de secundaire banen, welke voor meer overlast zorgen, minder ingezet hoefde te worden. Ook waren de primaire start- en landingsbanen (Kaagbaan en Polderbaan) meer beschikbaar in 2020 (ten opzichte van voorgaande jaren, waarin deze banen bijvoorbeeld door onderhoud of werkzaamheden periodes niet of minder inzetbaar waren). Dit alles heeft in gebieden rond de secundaire banen geleid tot minder meldingen.

Figuur 3. Aantal melders per 100 vliegtuigbewegingen

■ melders per 100 vliegtuigbewegingen 2019

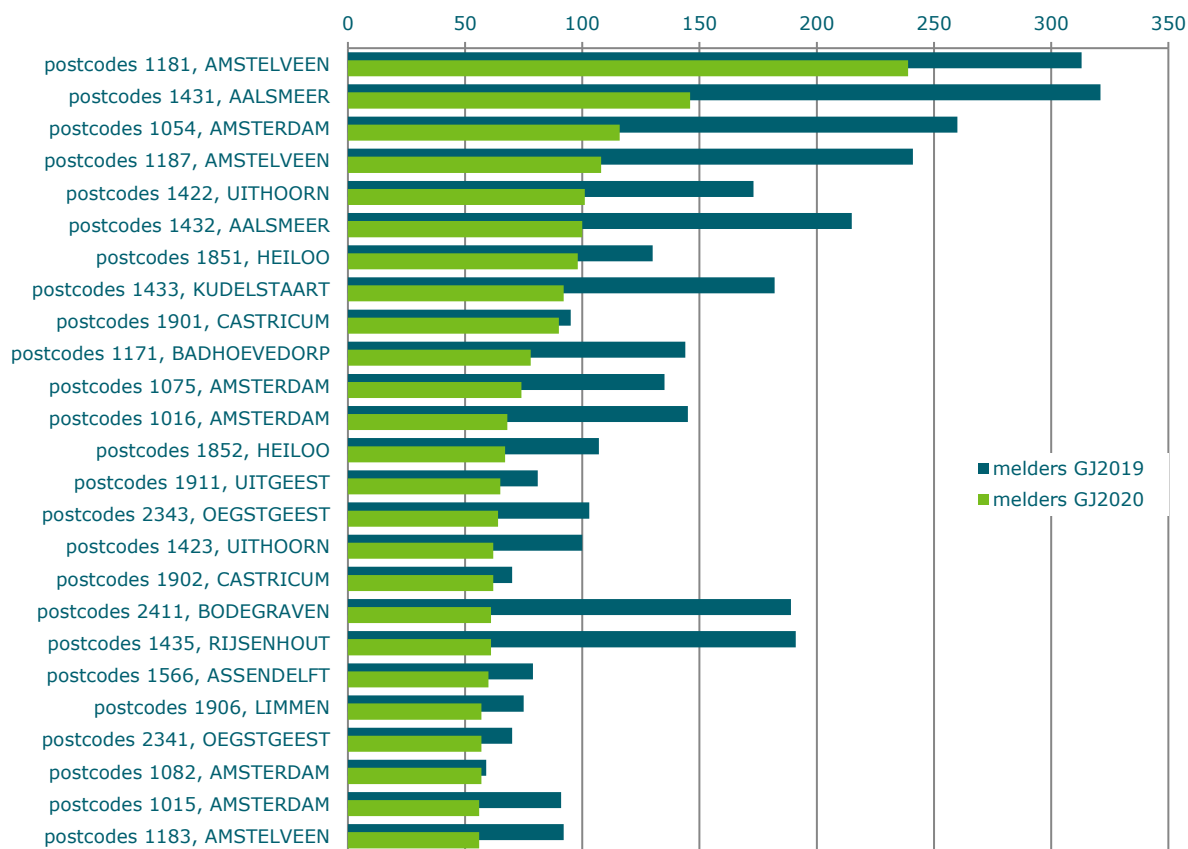
■ melders per 100 vliegtuigbewegingen 2020

Toelichting op figuur 3

- In de eerste maanden van het gebruiksjaar (november tot en met maart) is zichtbaar dat er gemiddeld minder melders waren per 100 vliegtuigbewegingen. Het offline gaan van het registratiesysteem zal hieraan hebben bijgedragen. In de aankomende integrale jaarrapportage 2020 zal dit verder worden onderzocht.
- In de eerste periode van de corona-pandemie (vanaf half maart) zien we een significante toename van het aantal melders per 100 vliegtuigbewegingen. In de laatste maanden van het jaar loopt het aantal melders per vliegtuigbewegingen weer terug naar het gemiddelde.
- Mogelijk waren omwonenden meer thuis in de maanden april mei en juni door het nationale advies om zoveel mogelijk thuis te werken.

Figuur 3. Top 25 aantal melders per viercijferig postcodegebied

Toelichting op figuur 3

Er is een grote afname zichtbaar in postcodegebied 1435 (Rijzenhout) en postcodegebied 2411 (Bodegraven) door minder startend en landend vliegverkeer op de Zwanenburgbaan en Aalsmeerbaan ten opzichte van 2019. Van 29 maart tot 6 juli 2020 diende de Aalsmeerbaan(18L-36R) als vliegtuig opstelplaats, waardoor deze baan niet kon worden ingezet voor startend of landend vliegverkeer. Het niet beschikbaar zijn van de Aalsmeerbaan voor ruim drie maanden en het verminderde verkeersaanbod, waardoor de secundaire banen minder ingezet werden, leidde tot minder melders uit onder meer Aalsmeer, Uithoorn, Kudelstaart en Bodegraven.

De primaire start- en landingsbanen (Polderbaan en Kaagbaan) waren in 2020 meer beschikbaar voor vliegverkeer en deze baancombinatie werd met het '1+1 baangebruik' overdag en 's nachts het meest ingezet. Ondanks het feit dat er fors minder vliegtuigbewegingen van/naar Schiphol waren, is het aantal melders uit postcodegebieden in Castricum, Uitgeest, Heiloo, Limmen en Oegstgeest nagenoeg gelijk gebleven. In Castricum, Uitgeest, Heiloo en Limmen ervaren inwoners voornamelijk overlast van landend vliegverkeer richting de Polderbaan(18R). Inwoners uit Oegstgeest ervaren hoofdzakelijk hinder van landend vliegverkeer richting de Kaagbaan(06).

De meeste melders komen ook dit jaar uit postcodegebieden onder de secundaire banen. Deze zijn in 2020 minder ingezet. In de Jaarrapportage zal dit verder onderzocht worden.

Figuur 4. Melders met specifieke meldingen per vliegbeweging

#	Aantal Melders	Datum	Tijd	Vluchtnummer	Vliegtuigtype	Start/Landing	Baan	Bestemming
1	88	17-6-2020	22:27	AZG204	Boeing 747-400	Start	Polderbaan (36L)	Baku, Azerbaidjan
2	47	26-6-2020	22:23	MPH7551	Boeing 747-400	Start	Kaagbaan (24)	Campinas, São Paulo State, Brazil
3	26	26-6-2020	22:00	KLM791	Boeing 777-300ER	Start	Kaagbaan (24)	São Paulo, Brazil
4	23	25-5-2020	18:26	KLM896	Boeing 747-400	Landing	Kaagbaan (06)	Haarlemmermeer, Netherlands
5	22	14-8-2020	20:05	KLM895	Boeing 747-400	Start	Kaagbaan (24)	Shanghai, the People's Republic of China
6	20	21-6-2020	11:11	GTI8014	Boeing 767-300	Landing	Polderbaan (18R)	Haarlemmermeer, Netherlands
7	20	17-6-2020	0:09	MPH7121	Boeing 747-400	Start	Polderbaan (36L)	Campinas, São Paulo State, Brazil
8	19	3-8-2020	22:25	MPH6911	Boeing 747-400	Start	Polderbaan (36L)	Campinas, São Paulo State, Brazil
9	18	18-10-2020	22:14	MPH7341	Boeing 747-400	Start	Kaagbaan (24)	Campinas, São Paulo State, Brazil
10	18	29-5-2020	22:40	MPH7551	Boeing 747-400	Start	Polderbaan (36L)	Campinas, São Paulo State, Brazil
11	18	28-3-2020	14:57	KLM685	Boeing 747-400	Start	Polderbaan (36L)	Mexico City, Mexico
12	17	20-8-2020	23:03	MPH8341	Boeing 747-400	Start	Kaagbaan (24)	Nairobi, Kenya
13	17	27-6-2020	22:52	MPH8561	Boeing 747-400	Start	Kaagbaan (24)	Nairobi, Kenya
14	17	8-6-2020	23:10	CKS204	Boeing 747-400	Start	Polderbaan (36L)	Newark/Elizabeth, New Jersey, United States
15	17	3-6-2020	13:44	CPA2037	Boeing 747-8	Landing	Kaagbaan (06)	Haarlemmermeer, Netherlands
16	16	23-9-2020	23:03	MPH8321	Boeing 747-400	Start	Zwanenburgbaan (18C)	Nairobi, Kenya
17	16	22-8-2020	9:55	MPH6161	Boeing 747-400	Start	Kaagbaan (24)	Miami, Florida, United States
18	16	7-8-2020	0:31	MPH7341	Boeing 747-400	Start	Polderbaan (36L)	Campinas, São Paulo State, Brazil
19	15	1-9-2020	23:04	MPH8321	Boeing 747-400	Start	Zwanenburgbaan (36C)	Nairobi, Kenya
20	15	19-7-2020	16:03	THY7AM	Boeing 787-9	Landing	Aalsmeerbaan (36R)	Haarlemmermeer, Netherlands

Toelichting figuur 4

Net als in eerdere jaren worden de hoogste aantallen melders voornamelijk ingediend over vluchten van de Boeing 747 type 400. Met name het vliegtuigtype in combinatie met de gevlogen route en het tijdstip van vertrek in de late avond of nacht hangt hiermee samen. Uitzonderlijk dit jaar is dat in de top 20 vier landingen voorkomen, afgelopen jaren kwamen er nagenoeg alleen starts voor in de top 20. Deze landingen zullen nader uitgezocht worden en aan bod komen in de integrale jaarrapportage.

De specifieke vlucht met de meeste melders (88) vertrok op 17 juni 2020 in de late avond vanaf de Polderbaan(36L) in noordelijke richting en boog vrij snel in westelijke richting af (over Spaarndam) om vervolgens in zuidelijke richting (over delen van Haarlem) de vlucht voort te zetten. Vanwege regen- en onweersbuien voornamelijk ten noorden en oosten van Schiphol kreeg dit vliegtuig aanvullende koersinstructies om daarmee zoveel mogelijk om de buien heengeleid te worden.

De specifieke vluchten twee en drie in deze top 20 vonden binnen een half uur na elkaar plaats op 26 juni. Over de Boeing 747-400 die vertrok vanaf de Kaagbaan(24) en over onder meer Hoofddorp-Centrum vloog dienden 47 melders specifieke meldingen in. De vlucht van de Boeing 777 even daarvoor had een vergelijkbaar vliegpad over onder meer Hoofddorp-Centrum. Als gevolg van een buienfront voornamelijk ten zuidwesten van luchthaven Schiphol kregen de vliegers aanvullende koersinstructies om daarmee zoveel mogelijk om de regen- en onweersbuien heengeleid te worden.

Samengevat

Voornamelijk het sterk verminderde aantal vliegtuigbewegingen van/naar Schiphol vanaf half maart als gevolg van de coronapandemie leidde tot significant minder melders en meldingen betreffende hinder als gevolg van vliegverkeer. Ook waren de primaire start- en landingsbanen (Kaagbaan en Polderbaan) vaker beschikbaar dan in 2019. De Aalsmeerbaan werd substantieel minder ingezet mede door het niet beschikbaar zijn voor startend of landend vliegverkeer gedurende ruim drie maanden. Deze combinatie van factoren heeft geleid tot een afname van het aantal melders met -40% en een meer dan halvering van het aantal meldingen. Ook heeft het niet beschikbaar zijn van onze website www.bezoekbas.nl en registratiesysteem een rol gespeeld in deze daling.

